

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Kontrola izvoza i mjere ograničavanja nakon pristupanja EU

Vesna Focht, v.d. voditeljica Službe za
dozvole

SADRŽAJ

- KONTROLA IZVOZA – NAKON 1.srpnja 2013.
- ZAKON O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM
- IZVOZNE DOZVOLE
- OPĆA IZVOZNA DOZVOLA EU
- SANKCIJE
- NOVE MOGUĆNOSTI

KONTROLA IZVOZA

- U RH - kontrola izvoza robe s dvojnom namjenom od 1. siječnja 2005. godine
- **MVEP** – od listopada 2013. – nadležno tijelo za robu s dvojnom namjenom
- U okviru MVEP-a **Služba za dozvole** nadležna je za kontrolu izvoza robe s dvojnom namjenom

ZAKONODAVNI OKVIR EU – direktna primjena u državama članicama

2009

Uredba Vijeća (EZ) 428/2009 kojom se utvrđuje režim Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringu i provoza robe s dvojnom namjenom

2011

Uredba (EU) 1232/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009.

2012

Uredba (EU) br. 388/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja 2012. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009

ZAKONODAVNI OKVIR RH NAKON 1. srpnja 2013.

2004

Zakon o izvozu robe s dvojnom namjenom (NN
100/04 i 84/08)

- prestao važiti 1. srpnja 2013. ulaskom RH u EU

2008

Zakon o nadzoru robe s dvojnom namjenom (NN
80/11 i 68/2013)

- na snazi od 1. srpnja 2013.

2013

Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde,
potvrde o krajnjem korištenju i potvrde o primitku robe s dvojnom
namjenom (NN 44/2014)

Pravilnik o obrascima zahtjeva dozvola za robu s dvojnom namjenom (NN
44/2014)

2014

MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA – nadležno za izvoznu kontrolu robe s dvojnom namjenom

Koordinira sustav izvozne kontrole robe s dvojnom namjenom

Izrađuje prijedlog propisa o robi s dvojnom namjenom

Izdaje dozvole, na temelju prijedloga međuresornog Povjerenstva, za:

- Izvoz i prijenos robe s dvojnom namjenom
- Pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći
- Poseban provoz

Izdaje međunarodnu uvoznu potvrdu, potvrdu o primitku pošiljke i potvrdu o krajnjoj namjeni

KONTROLA IZVOZA NAKON 1. srpnja 2013.

- Zakon o nadzoru robe s dvojnom namjenom (NN 80/11 i 68/13) - stupio na snagu ulaskom Hrvatske u EU:
 - omogućuje direktnu primjenu Uredbe (EZ) 428/2009
 - utvrđuje uvjete za nadzor robe s dvojnom namjenom - u dijelu u kojem ga propisi EU na ovom području ne uređuju ili su ovlastili države članice da ovo područje urede u nacionalnim propisima
 - utvrđuje nadležna tijela za izdavanje dozvola i provođenje nadzora (MVEP i MF-CU)
 - propisuje uvjete za izdavanje globalne dozvole
 - propisuje uvjete za korištenje **Opće izvozne dozvole (EU GEA)** u skladu s Uredbom (EU) 1232/2011

ZAKON O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

- MVEP, na temelju prijedloga međuresornog Povjerenstva, izdaje:
 - individualne izvozne dozvole
 - dozvole za prijenos robe unutar EU
 - dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći
 - dozvole za poseban provoz
 - globalne izvozne dozvole

IZVOZNA DOZVOLA

- Izvozna dozvola potrebna je za:

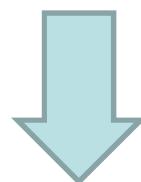
- izvoz robe s dvojnom namjenom koja se nalazi na Popisu robe s dvojnom namjenom – definicija robe s dvojnom namjenom uključuje softver i tehnologiju
- izvoz robe koja nije na Popisu ali se može koristiti za proizvodnju i širenje oružja za masovno uništavanje ili je namijenjena državi pod sankcijama – čl. 4. Uredbe (EZ) 428/2009, odredbe sveobuhvatne kontrole (catch all)
- prijenos robe s dvojnom namjenom unutar carinskog područja Europske unije u skladu sa člankom 22. stavkom 1. Uredbe (EZ) 428/2009 (Prilog IV.)
Komercijalni dokumenti koji se odnose na prijenos robe s dvojnom namjenom unutar Unije moraju biti u skladu sa čl. 22. st 10. Uredbe (EZ) 428/2009 tj. mora se moći jasno utvrditi da se radi o robi s dvojnom namjenom.

Izvoz robe s dvojnom namjenom uključuje i nematerijalni prijenos tehnologije - prijenos znanja u obliku tehničke pomoći i prijenos tehničkih podataka u nematerijalnom obliku

MEĐURESORNO POVJERENSTVO

- Međuresorno povjerenstvo (MVEP, MUP, MO, MF-CU, MINGO) razmatra zahtjev te provjerava:
 - Da li će roba biti dostavljena navedenom krajnjem korisniku,
 - Da li će navedeni krajnji korisnik stvarno koristiti robu,
 - Da li roba možda neće biti korištena za namjene koje mogu izazvati zabrinutost

Kako bi se utvrdila mogućnost:

- ✓ **diverzije:** WMD/projektili/vojna krajnja upotreba,
- ✓ **reakksporta** državama pod sankcijama/ograničenjima

ZAKON O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

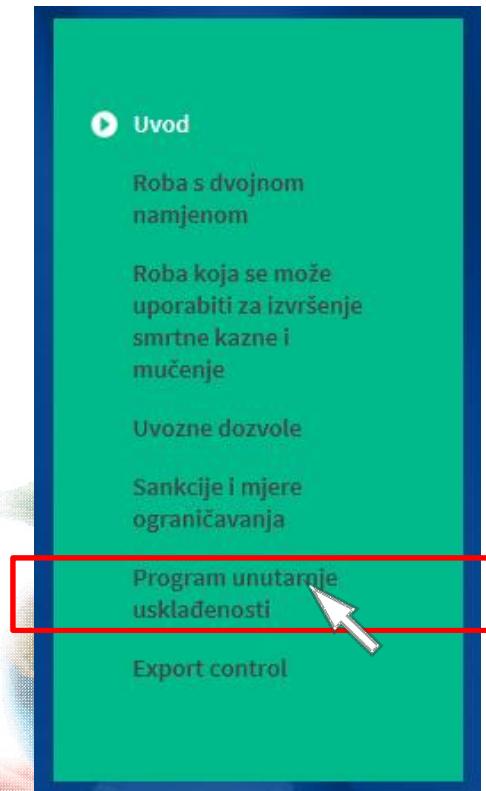
Globalna dozvola

- izdaje se jednom izvozniku, za više vrsta robe, za jednu ili više država
- uspostavljen Program unutarnje usklađenosti (Uredba (EZ) 428/2009)
 - ✓ PUU - utvrđuje pravila postupanja i odgovornosti unutar tvrtke
 - ✓ Osnovni elementi propisani u Pravilniku o obrascima zahtjeva dozvola za robu s dvojnom namjenom (NN 44/2014)

PROGRAM UNUTARNJE USKLAĐENOSTI

- Program unutarnje usklađenosti - predstavljen u ožujku 2010. godine u Zagrebu
- Internetski alat - služi kao pomoć u poslovanju te treniranju hrvatskih tvrtki za usklađivanje s hrvatskim i međunarodnim zahtjevima nadzora izvoza strateške robe
- PUU je donacija u okviru EXBS Programa (Export Control and Related Border Security – Program za kontrolu izvoza i sigurnosti granica) Ministarstva vanjskih poslova SAD-a
- Tijekom 2011. u Osijek, Opatiji i Splitu održane su radionice za hrvatske tvrtke
- Radionica 5. lipnja 2014. u Zagrebu, hotel Westin

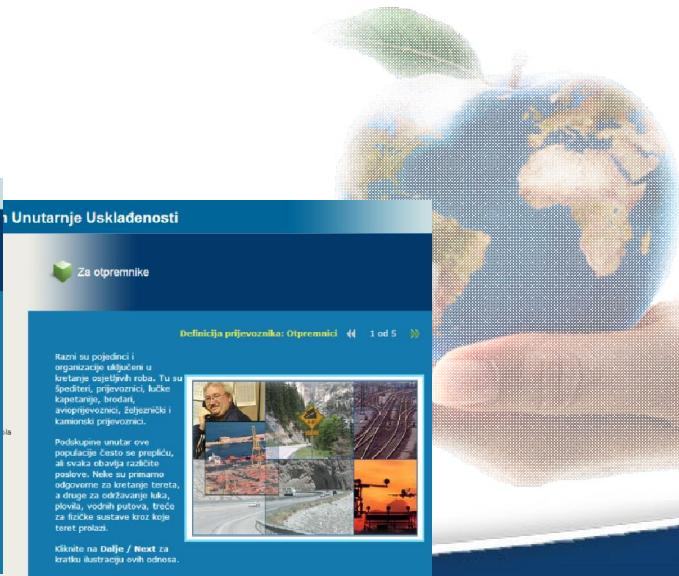
<http://icp.dutp.hr/>

PROGRAM UNUTARNJE USKLAĐENOSTI

- u rujnu 2011. dodatno proširen dijelom koji se odnosi na **otpremnike**
- tvrtke koje apliciraju za globalnu dozvolu moraju imati implementiran PUU u procesu odlučivanja (čl. 13. Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom, NN 80/11 i 68/2013)
- na prijedlog Povjerenstva od izvoznika, brokera ili pružatelja tehničke pomoći može se zahtijevati dokaz o uspostavljenom PUU za izvoz osjetljive robe s dvojnom namjenom

Program Unutarnje Usklađenosti

The screenshot shows the homepage of the 'Program Unutarnje Usklađenosti'. The main menu on the left includes: Glavni izbornik, O programu, Uvod u programe unutarnje usklađenosti, Elementi programa unutarnje usklađenosti, Izrada Vašeg programa unutarnje usklađenosti, Provedbeni alati, Reference, and Za otpremnike. The central content area displays a slide titled 'Unutarnje Usklađenosti' with the sub-section 'O programu'. It contains text about the program's purpose and a step-by-step guide for implementation. Below this are three small images illustrating various stages of the process.

ZAKON O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

○ Opća izvozna dozvola Europske unije

- izvozna dozvola za izvoz robe s dvojnom namjenom u određene zemlje (Uredba EU 1232/2011)
- dostupna svim izvoznicima koji poštuju uvjete i zahtjeve za korištenje iz Priloga II.a do II.f
- MVEP, na prijedlog Povjerenstva, može donijeti rješenje o zabrani korištenja Opće izvozne dozvole Europske unije
- zemlje različito uređuju obveze izvoznika pri korištenju Opće izvozne dozvole EU (rokovi prijave, izvještavanje, itd.)
- izvoznik je dužan 20 dana prije korištenja Opće izvozne dozvole EU prijaviti se kod MVEP-a, koje će u roku od 10 dana izvozniku dostaviti potvrdu o prijavi

EU001 - OPĆA IZVOZNA DOZVOLA EU (EU GEA)

- EU001

- omogućuje izvoz većine robe s dvojnom namjenom navedenih u Prilogu I. Uredbe (EZ) 428/2009
- zemlje: Australija, Kanada, Japan, Novi Zeland, Norveška, Švicarska i SAD-a
- iz EU001 isključena je određena posebno osjetljiva roba, uključujući i nuklearnu, kriptografsku opremu, određene patogene te raketne pogonske sustave
- uvjeti:
 - da nije za OMU ili projektile sposobne za prenošenje OMU
 - da nije za konvencionalnu vojnu krajnju uporabu
 - da nije za carinske slobodne zone

EU002 - OPĆA IZVOZNA DOZVOLA EU (EU GEA)

- omogućuje izvoz niza stavki iz Kategorije 1., 2. i 3. Priloga I. Uredbe (EZ) 428/2009
- zemlje: Argentina, Island, Južnoafrička Republika, Južna Koreja i Turska
- proizvodi obuhvaćeni EU002 uključuju i određene napredne aeronautičke komponente, laserske sklopove, supravodljive materijale, određene integrirane sklopove, mikroprocesore i mikroračunala
- uvjeti:
 - da nije za OMU ili projektile sposobne za prenošenje OMU
 - da nije za konvencionalnu vojnu krajnju uporabu
 - da nije za carinske slobodne zone

EU003 - OPĆA IZVOZNA DOZVOLA EU (EU GEA)

- EU003 omogućuje izvoz nakon popravka/zamjene većine robe s dvojnom namjenom iz Priloga I. Uredbe (EZ) 428/2009, osim iz Priloga IIg
- Zemlje: Albanija, Argentina, Bosna i Hercegovina, Brazil, Čile, Kina, Makedonija, francuski prekomorski teritoriji, Island, Indija, Kazahstan, Meksiko, Crna Gora, Maroko, Rusija, Srbija, Singapur, Južna Afrika, Južna Koreja, Tunis, Turska, Ukrajina i UAE
- uvjeti:
 - da nije za OMU ili projektile sposobne za prenošenje OMU
 - da nije za konvencionalnu vojnu krajnju uporabu
 - da nije za carinske slobodne zone
 - izuzima se ako je prvotno odobrenje poništeno, suspendirano, modificirano ili povučeno
 - carinski službenici mogu zatražiti dokaz o popravku, održavanju ili zamjeni

EU004 - OPĆA IZVOZNA DOZVOLA EU (EU GEA)

- EU004 pokriva privremeni izvoz radi izložbe i sajma
- EU004 se odnosi na iste destinacije kao i EU003
- pokriva robu s dvojnom namjenom iz Priloga I. Uredbe (EZ) 428/2009, osim robe iz Priloga II.g, softver i tehnologiju iz skupine D i E i 21 navedene robe
- napomena: izvoz pod EU004 mora biti ponovno uvezen bez modifikacije nazad u EU u roku od 120 dana
- može se promijeniti u konačni izvoz
- uvjeti:
 - da nije za OMU ili projektile sposobne za prenošenje OMU
 - da nije za konvencionalnu vojnu krajnju uporabu
 - da nije za carinske slobodne zone

EU005 - OPĆA IZVOZNA DOZVOLA EU (EU GEA)

- EU005 omogućuje izvoz robe iz Kategorije 5. dio 1. (Telekomunikacije) Priloga I. Uredbe (EZ) 428/2009
- Zemlje: Argentina, Kina, Indija, Rusija, Južna Afrika, Južna Koreja, Turska i Ukrajina
- Proizvodi obuhvaćeni EU005 uključuju kategorije radio telekomunikacijske opreme i testne telekomunikacijske i proizvodne opreme. EU005 također pokriva softver i tehnologiju potrebnu za instaliranje, upravljanje, popravak i održavanje te opreme u slučaju kad je taj softver/tehnologija izvezena za korištenje od strane ovlaštenog krajnjeg korisnika telekomunikacijskom opremom.

EU005 - OPĆA IZVOZNA DOZVOLA EU (EU GEA)

- EU005 (nastavak)
- uvjeti:
 - da nije za OMU ili projektile sposobne za prenošenje OMU
 - da nije za konvencionalnu vojnu krajnju uporabu
 - da nije za carinske slobodne zone
 - da nije namijenjeno kršenju ljudskih prava, demokratskih principa ili slobode govora upotrebom tehnologije za presretanje i opreme za prijenos digitalnih podataka za nadzor mobilnih telefona i tekstualnih poruka te ciljani nadzor korištenja Interneta

EU006 - OPĆA IZVOZNA DOZVOLA EU (EU GEA)

- EU006 pokriva izvoz više od 70 vrsta kemikalija iz Priloga I. Uredbe (EZ) 428/2009
 - 1C350 1-3, 5-22, 24-28, 30-63
 - 1C450a 4-7
 - 1C450b 1-6 i 8
- zemlje: Argentina, Island, Južna Koreja, Turska i Ukrajina
- uvjeti:
 - da nije za OMU ili projektile sposobne za prenošenje OMU
 - da nije za konvencionalnu vojnu krajnju uporabu
 - da nije za carinske slobodne zone

ZAKON O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

Provoz robe s dvojnom namjenom:

- Odnosi se na provoz robe dvojne namjene podrijetlom izvan Unije koja ulazi i izlazi kroz carinsko područje sa odredištem izvan Unije
- MVEP može zabraniti provoz prema odredbama Uredbe (EZ) 428/2009 (catch all) – bez odgađanja izvješćuje MF-CU
- MVEP može zahtijevati dozvolu posebnog provoza robe dvojnom namjenom i propisati uvjete za izdavanje dozvole

NADZOR ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

- Nadzor nad izvozom robe s dvojnom namjenom provodi **Carinska uprava**
- Carinska uprava polugodišnje pisano izvješćuje MVEP
- na zahtjev MVEP-a, Carinska uprava (i sam MVEP) može kod izvoznika ili proizvođača obaviti pregled robe s dvojnom namjenom i dokumentacije povezane s tom robom

ZAKON O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

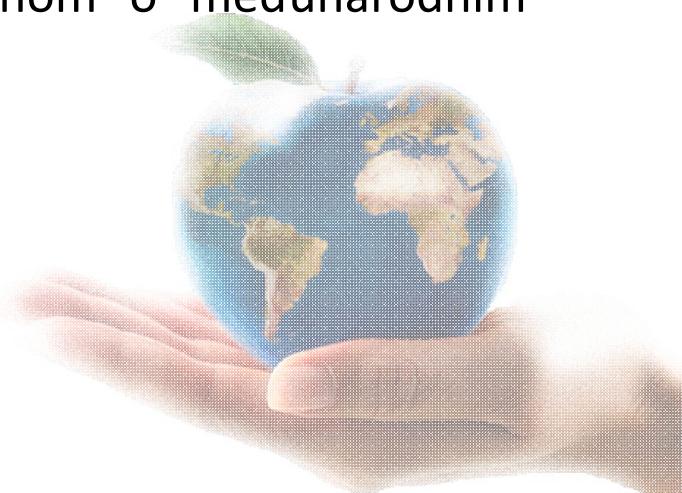
Nove mogućnosti nakon ulaska u EU:

- MVEP, Služba za dozvole, koristiti **DUEs** (Dual Use Electronic System), informatički sustav za obavještavanje o odbijenim zahtjevima za izdavanje dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom
- **EU Pool of Experts** – neovisna skupina stručnjaka, koji na zahtjev članice mogu dati stručnu ekspertizu za pojedini slučaj

MEĐUNARODNE RESTRIKTIVNE MJERE

- Republika Hrvatska, kao članica EU, temeljem Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Europske unije primjenjuje odluke i uredbe kojima se uvode međunarodne mjere ograničavanja, uključujući i odluke Vijeća sigurnosti UN-a
- Postupak primjene mera utvrđen je Zakonom o međunarodnim mjerama ograničavanja (NN 139/08 i 41/14)

SANKCIJE PREMA IRANU

- **Uredba Vijeća (EU) BR 267/2012, s izmjenama:**

- Prilog I. - zabrana izvoza robe s dvojnom namjenom Priloga I. Uredbe EU br. 428/2009
- Prilog II. - zabrana izvoza robe koja bi mogla pridonijeti obogaćivanju ili preradi urana ili dobivanjem teške vode ili razvojem sustava isporuke nuklearnoga oružja
- Prilog III. – prethodna dozvola za izvoz robe koja bi se mogla upotrijebiti pri djelatnostima povezanim s obogaćivanjem i preradom urana i dobivanjem teške vode
- Zabranjeno pružanje tehničke i finansijske pomoći povezane s navedenom robom

<http://gd.mvep.hr/hr/kontrola-izvoza/>

The screenshot shows the official website for 'Gospodarska diplomacija' (Croatian Diplomatic Service) under the 'Ministry of Foreign Affairs and European Union'. The main navigation menu includes links for 'O Gospodarskoj diplomaciji', 'O hrvatskom izvozu', 'Važne sugestije', 'Vijesti', 'Najave', 'Zahtjev za podrškom izvozniku', 'Strana tržista', 'Trgovinska politika Europske unije', 'Korisni linkovi', and 'For foreign investors'. A prominent red banner at the top features a circular icon with a white arrow and the text 'Kontrola izvoza' (Export Control). Below the banner, a sidebar on the left lists several topics: 'Uvod', 'Roba s dvojnom namjenom', 'Roba koja se može uporabiti za izvršenje smrtnе kazne i mučenje', 'Uvozne dozvole', 'Sankcije i mjere ograničavanja', 'Program unutarnje usklađenosti', and 'Export control'. The main content area contains an introduction to export control, mentioning the global fight against terrorism and weapons proliferation, and details about international agreements like NPT, CWC, and BTWC.

Kontrola izvoza

Uvod

U borbi protiv terorizma i širenja oružja za masovno uništenje veliki broj zemalja uspostavio je i unaprijedio zakonske i institucionalne okvire nacionalnih sustava nadzora izvoza robe i tehnologije s vojnom i dvojnom namjenom. Donošenjem sustava nadzora pridonosi se neširenju oružja za masovno uništenje u svijetu, borbi protiv terorizma, te globalnoj i regionalnoj sigurnosti.

Kontrola izvoza oružja i robe s dvojnom namjenom provodi se radi osiguranja nacionalne i međunarodne sigurnosti, te ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske kao ugovorne stranke i aktivne sudionice većine važnih međunarodnih ugovora i konvencija te kao potpisnica dokumenata koji se odnose na neširenje oružja za masovno uništenje i konvencionalnog oružja. Od navedenih konvencija i ugovora spomenut ćemo:

- Ugovor o neširenju nuklearnog oružja (NPT)
- Konvencija o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog naoružanja i njegovu uništenju (CWC)
- Konvencija o zabrani razvijanja, proizvodnje i skladištenja bakteriološkog (biološkog) i toksičkog oružja i o njihovu uništenju (BTWC)

Republika Hrvatska sudionica je i međunarodnih aranžmana i režima:

- [Wassenar aranžman](#) (Wassenaar Arrangement - WA) – cilj ovog aranžmana je poticanje

Hvala na pažnji !

